

KOLAČKI

Za našo deco priredil P. P. *(valjka)*
(valje)

Z risbami opremil Milko Bambič.

(1926)

Izdala Goriška Mohorjeva družba.

Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici.

43199

Za obnovo
Univerzitetne biblioteke
v Ljubljani

podaril

pisatelj

dne

17/7 1944

Hej, deca moja!

*Kolački, kolački s sladkorčkom potreseni!
Kdo bi jih ne poželed? Kar vzemite jih! Daje
vam jih Goriška Mohorjeva družba, da se
z njimi posladkate v dolgih zimskih večerih.
Da bi vam tudi dobro teknil ti kolački!
To vam želi še posebno*

prireditelj.

J. (P. P.)

15.5.44.

030007683

Ciciban in mamica.

Mamo prosi
Ciciban:
„Pelji mene
sred poljan,
pelji mene
do vodice,
do vodice,
do ravnice,
da bom videl
lepe ptice,
lepe ptice
prepelice“.

Oče uči Cicibana čitati.

Čita, čita Ciciban,
čita, čita dan na dan.

Na drevesu poje ptič,
Ciciban ne čuje nič.

Rad se Ciciban uči,
to očeta veseli.

Ciciban čita:

i, u, e, o, a -
v vrtu panje ded ima,
a, e, i, o, u -
v panju polno je medu.

Cicibana je pičila čebela.

Ciciban je cvetje bral,
lepo cvetje je teptal.

Priletela je čebela,
pičila - in odletela.

Vrtič ves je poteptan,
tam se joče Ciciban.

Šime naš je miš lovil...

Šime naš je miš lovil,
stopil je na šilo;
miš ušla je v jamico, -
Šime joče milo.

Zima je in ptice zebe...

Zima je in ptice zebe,
tudi nam je mraz;
v toplo izbico tecimo,
veter veje nam v obraz.

Žena žito žanje.

Žena žito žanje,
mož pa snope veže.
Ciciban pod brezo
z nožem šibe reže.

Meh za smeh.

Ciciban se cmeri
za dve mili Jeri.
Hitro, hitro meh za smeh,
meh mecimo po poteh
in pod streho in pod strop
in ob steno, hop, hop, hop!
Bum! - se meh razpoči,
smeh iz njega skoči.

Rega.

Rega, rega, rega,
vedno hujša je zadrega,
solnce že do dna nam sega,
joj, nesreča bo iz tega.

Le pogum,
le pogum;
čula sem od juga šum!

Rega, rega, rega, rega,
Bog nas reši vsega zlega!

Ples kralja Matjaža.

Enkrat naprej, enkrat nazaj -
kralj Matjaž si izbira raj.*)
Gori in doli, tretjič okoli -
kralj Matjaž si Alenko izvóli.
Trikrat po sredi, četrtič na kraj:
„Kralj Matjaž, Alenko nazáj!“
Rôke navzkrižem - križa - kraža -
Turki, lovite kralja Matjaža!
Bijmo s petami - tok, tok, tok!
Konjič Matjažev - skok na skok.

*) Raj = ples.

Molitev.

Jezušček, tam gori
v svojem zlatem dvori
sveti križ držiš,
z angelci sediš.
Prve hlače nosim
in kleče te prosim
zdravja svoji mami,
ki me zjutraj drami,
češe in umiva,
meni srajčko šiva,
sladkih jabolk reže,
rada s kruhom streže,
mleka piti daje,
da ga še ostaje.

Mati in hčerka Anica.

Neki ženi je umrla hčerka Anica. Mati od žalosti ni ne pila ne jedla in je tri dni in tri noči jokala. Tretjo noč je mati zasnula. V snu je videla, da je prišla k nji Anica in držala v roki vrček. „Kaj si ti, Anica? In čemu tebi vrček?“ — „V ta vrček, mamica, sem vse tvoje solze nabrala. Vidiš, vrček je do vrha poln. Ne plakaj več. Ako boš še plakala za menoj, bodo solze padale čez kraj na zemljo in tedaj bo meni težko na onem svetu. Zdaj mi je dobro tam“.

Mati odslej ni več plakala po hčerki.
Srečna je bila, da ji je dobro na onem svetu.

Pojdimo spat...

Pojdimo spat,
lepe sanje sanjât
o božjem kraju,
o svetem raju. -

Mati Marija
po raju hodi,
milega Jezuščka
za ročko vodi.

Pred njima angelčki pojó,
za njima rožice cvetó,
nad njima ptički žvrgolé
tako lepó,
tako sladkó,
da nam presunejo srcé.

Ne bom ga pil!

Jaz hočem biti korenjak,
jaz hočem biti poštenjak,
a pitje pije mi moči,
in alkohol le pamet meša:
kaj vse pijanec zagreši,
da od sramú pogled poveša,
ko spet se v glavi mu zjasni!
Zato ne bom, ne bom ga pil,
pa bom ostal pošten in čil.

Kralj Matjaž.

Kralj Matjaž, junak slovenski,
kralj Matjaž, ki v gori spi,
strašne sive brke ima,
dolge cele vatle tri.

Milijon vojakov ima,
vsi krog njega zbrani so.
Radi bi se vojskovali,
pa preveč zaspani so.

Jaz pa sedem na konjiča
in pojaham v goro to,
in pocukam kralj Matjaža
za muštace in bradó.

Dedni delež.

Neki oče je imel dva sina. Rekel jima je: „Umrli bom, razdelita si vse na polovico.“ Ko je oče umrl, si sinova nista mogla razdeliti brez spora. Šla sta k sosеду, da jima razsodi. Sosed je vprašal, kako je velel oče, da si razdelita.

Ona sta rekla: „Velel je razdeliti vse na polovico.“

Sosed je rekel: „Raztrgajta torej na polovico vsa oblačila, razbijta na polovico vso posodo in na polovico razrežite vso živino.“

Brata sta poslušala soseda in nič jima ni ostalo.

Tam čez jezero...

Tam čez jezero,
gor čez gmajnico
je moj dragi dom
z mojo zibelko.

Tam so me zibali
mamica mojá
in prepevali:
haji, hajó!

Škrat Dobrošin.

Majhen škrat je Dobrošin,
ali velik bogatin:
skrinjo zlatnikov ima,
skrbno čuva jih doma;
a če prideš in ga prosiš,
jih dobiš, da komaj nosiš.

Da bi vedel, kje domuje,
kje skopuško jih varuje,
šel bi prosit ga vsak čas
zlatov zase in za vas.

Tvoja molitev.

Kako moliš vsak dan, otrok moj?

— Oče naš, ki si v nebesih...

Imaš pa še družega, vidnega, telesnega očeta, ki tudi dela in skrbi zate.

Moli zanj vsak dan!

Kako moliš dalje?

— Sveta Marija, Mati božja...

Imaš pa tudi telesno mater, ki te prav goreče ljubi, ki vsa živi le zate, ki si ji ti največji zaklad.

Moli zanjo vsak dan!

Kako še moliš?

— Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom...

Odpusti tudi ti vsak dan iz srca vsem, ki te žalijo!

In kako še?

— Prosi za nas grešnike...

Vedi, Gospod Bog tehtà naše duše na zlati tehtnici, na kateri ima že neznamenit prašek veliko težo. Tako smo pred Bogom vsi grešniki.

Zato moli vsak dan za vse ljudi!

Pa bo tvojo molitev tvoj angelj varih kot dragocene bisere v zlati posodici nosil pred prestol Najvišjega. In Večni je bo vesel.

Lahko noč.

Glavica mi je zaspana,
posteljica že postлана.

Bog mi svojo daj pomoč,
očka, mamka, lahko noč!

Plačilni dan.

Trdo je delal delavec ves teden. V soboto je dobil skromno plačo. Z denarjem je šel - v krčmo in ga tam zapil. Na poti domov je obležal. Našla ga je njegova žena, ki je šla z otroci očeta klicat.

Zaslepljeni oče, uboga žena, pomilovanja vredni otroci!

Kakó smo pasli.

Tinček je bil pastir. Vsako jutro, preden je sonce pokukalo izza górn, je gnal na pašo lisko, plavčka in kozo dirjačko. Kozi je obesil zvonček, ker je bila nagajiva in je rada uha-jala. Živina se je najraje pasla zjutraj, ker je bila lačna in ji je dišala rosna trava. Takrat je Tinček vriskal in pel.

Na sosednjem pašniku mu je pa odgovarjal Matevžek, ki je znal tudi lepo piskati. Večkrat sta prišla skupaj, zakurila in sta pekla krompir, ki sta ga prinesla s sabo. Ko je bil krompir pečen, sta zasadila vanj bele zobke. Po navadi sta si pri tem umazala noska, da sta bila črna, kot so črni noski zamorčkov. Tudi čez ogenj sta skakala. Tinček se nikoli ni osmodil, ker je dobro skakal. Matevžku je pa nekoč spodletelo in se je spekel v nogo. Od takrat ni hotel več skakati.

Ko je zvečer zazvonilo „zdravamarija“, sta zagrebla ogenj s prstjo, da ne bi ugasnil. Ponoči se pridejo k ognju angelčki gret, — tako je pravila Tinčkova babica in dečka sta ji verjela. Zavriskala sta in zapela ter vesela pripeljala čredo domov, kjer je že čakala dobra večerja. Ko je Tinček zaspal, se mu je večkrat sanalo, da vrača nagajivo kozo dirjačko. Celó v sanjah je bil pri liski, plavčku in kozki dirjački, ker jih je ime tako zelo rad.

Otrok sedi očetu na kolenu.

- „Oček, dajte meni konček!“
— Kaj bi hotel končku?
„Vrečico bi šival.“
— Kaj bi hotel vrečici?
„Jabolčka' bi bral.“
— Kaj bi hotel jabolčkóm?
„Kukcu bi jih dal.“
— Kaj bi hotel kukcu?
„Salce bi mu vzel.“
— Kaj bi hotel salcu?
„Vozek bi namazal.“
— Kaj bi hotel vozku?
„Kamence bi vozil.“
— Kaj bi hotel kamencu?
„Cerkvico bi zidal.“
— Kaj bi hotel cerkvici?
„V cerkvičo bi hodil,
v cerkvici bi molil.“

Kos.

Pleši, pleši črni kos!
Kako bom plesal,
ko sem bos!

Črni kos,
ti si bos,
jaz pa čeveljčke imam
pa ti jih ne dam.

Polžek nese v mlinček.

Polžek nese v mlinček,
mlel bo petelinček;
polžek gre iz mlinčka,
hvali petelinčka;
mati moko seje,
polžek se ji smeje;
mati kruhek peče,
polž iz hiše steče;
mati kruhek jé,
polžek ga ne sme.

Volk in žerjav.

Ko je požrešen volk nekoč ovco požiral, se mu kost zatakne v grlu na počez. V silni stiski in strahu ponuja veliko plačilo, veliko darilo njemu, kdor mu pomore. Tu pride k njemu žerjav, potisne dolgi kljun v volčje žrelo in zdajci izvleče kost na dan. Ko pa zahteva žerjav obljubljeni plačilo, mu volk odvrne:

„Kaj, še plačila bi rad! Ti bi moral meni plačati, ker si še živ prišel iz mojega žrela. Hvali Boga, da ti nisem odgriznil vratu!“

Na vernih duš večer.

Na vahti popoldne je rekel Mlinarjev oče: „Danes moramo iti vsi k večernicam, da bomo molili za rajnke“. Vsa družina je stopala v krasnem jesenskem soncu med drevjem, ki mu je listje bledelo in rdelo, proti beli cerkvi na griču. Po vseh rebrih so se zgrinjale pisane gruče ljudi proti cerkvi, da so jo napolnili kakor malokdaj.

Blagoslòv s slovesnim petjem je bil hitro pri kraju, zlata monstranca izgine za vrati tabernaklja, gospod župnik v belem in zlatem širokem plašču odide spred oltarja. — Kar se dvigne sredi cerkve črni mrtvaški oder z belo mrtvaško glavo ob črnem razpelu na vrhu.

Vse oči se obrnejo tja. Duhovnik v črnem plašču stopi k odru in zapoje resne molitve za rajne. Preprost visok križ potegne ljudi za sabo v dolgo procesijo proti pokopališču. Glasna ljudska molitev se med potjo meša v neprestano zvonjenje, ki se oglašča z vseh strani od sosednih cerkvá.

Grobovi so danes majhni zali vrtiči, prepolni belega in pisanega cvetja. Med njimi se moleč razkropé gruče ljudi. Vsakteri obiskujejo gomile dragih svojcev.

Tudi Mlinarjevi imajo ondi svoje rajne. Oče in mati sta že pokopala starše in pred letom so deli v grob dobro teto, ki je bila pri hiši otrokom posebno ljuba. Otroci dobro vedo za vse te grobove in so jih včeraj ljubeče ozaljšali.

O vahtih se sonce že zgodaj nagne. Prvi mrak je našel ljudi še na grobéh. Tedaj zamiglja po gomilah nešteto lučic. „Mati, zakaj ste vžgali teti lučko?“ vpraša Tonček.

„Lučka na grobu spominja večne luči, ki jo želimo rajnici vselej, ko pravimo: Večna luč ji sveti!“

„Kakšna pa je večna luč, mati?“

„Večna luč je sam ljubi Bog, ki sveti v nebesih brez konca“.

Z mrakom so se Mlinarjevi vračali domov. Zrak je bil poln donečega zvonjenja. Ves ta večer je bil tudi doma silo svetosten in skrivnost.

Po večerji je oče segel po veliki molek, viseč za mizo pod razpelom. Zmolili so za rajne vse tri dele rožnega venca.

Ko sta Janez in Tonček v svoji sobi legla, je Tonček spregovoril: „Janez, rad bi umrl. Vi drugi bi me vedno še radi imeli in vsak dan zame molili, jaz pa vas bi obiskaval.“

„Ne, Tonček“, ga zavrne Janez. „Ti si najmanjši: ti moraš zadnji umreti. Ti boš nosil cvetje in lučke na naše grobe in boš za nas molil, mi pa te bomo hodili varovat, kakor te zdaj vsi varujemo.“

„Bom“, je šepetal Tonček že v snu.

In v spanju sta se oba z angeli in rajnimi dušami šétala po raj.

Trije angelčki so potovali...

Trije angelčki so potovali
po stezicah belih v mladi dan.
Vsi so cvetje pisano nosili,
ga nosili in trosili prek poljan!
Kamor angelček je prvi stopil,
tam vzcvetele lilije so bele;
kamor angelček je drugi stopil,
tam so rdeče rože vzplamenele;
kamor angelček je tretji stopil,
tam vijolice so zadehtele...

Miška.

Otroci so ujeli miško. Za zabavo so jo vtek-nili v ptičjo kletko. Mesto vode so ji dali žganja. Miš je žganje posrebala in se jela po kletki zaletavati. Postajala je bolj in bolj pi-jana, skakala z vso silo v stene, se udarila v glavo in omedlela. Ko se je zavedela, se je še enkrat na vso moč zaletela v žico in je mrtva cepnila.

Pijanec se sam hoté ubija, dokler se ne ubije.

Pesem o siroti.

Golobica bela
je na streho sela...
Pa ni golobica,
je samo cvetlica.
Niti ni cvetlica,
ampak je snežinka le,
in že druge k njej leté.

„Joj, siroti meni,
v zimi trdi sami,
kod naj pridem k mami,
kam naj grem k očetu,
ko ju ni na svetu!

Še snežinka ima mesto,
meni kaže vsak na cesto
pot naprej in pot nazaj —
Oj snežinke — golobice,
oj snežinke, ve cvetlice,
vso z belino me pokrijte
in me k mami odnesite!“

Golobice bele
so na streho sele;
niso golobice,
morda so cvetlice?
Niti ne...? Snežinke so,
ki ubogo deklico
z belim prtom so pokrile,
dušo v božji raj spremile.

Pogovor.

„Kaj je topleje ko sonce,
sestrica moja,
kaj je svetleje ko sonce,
sestrica moja?“

„Topleje ko sonce, moj brat,
svetleje ko sonce, moj brat,
moje najdražje na svetu
je materino oko.“

Dedova povest.

„Pravili ste, dedek zlati,
da le kratka je mladost. —
Vi pa ste še kakor v cvetu
v petinsedemdesetem letu.
Razjasnite to skrivnost!“

„Semkaj sedi in poslušaj,
radovedni mali vnuk:
Težko bilo je življenje,
polno dela, truda, muk.
Vendar pa sem treznost ljubil,
alkohola nisem pil,
zdravje sem visoko cenil,
in kadilec nisem bil.“

Kdaj je že umrl Andrejček,
sosed moj, enakih let,
vsled kajenja in pijače
zgodaj je zapustil svet!
Sploh nikogar več ni v vasi
iz pomladnih mojih dni.
Naglo so minuli časi...

„Oj, povejte, dedek zlati,
smem li jaz pričakovati
take sile in moči,
kot je Vaša poznih dni?“
„Prav gotovo, deček dragi,
zdrav ostaneš in krepak.
Treznost utrjuje zdravje;
a le bój dá zmagoslavje:
strl sovražnike boš v zmagi,
radovál se boš junak.“

Materinski jezik.

Jezik, ki ga nas je naučila govoriti mati, je naš materinski jezik. Naš materinski jezik je slovenski jezik ali slovenščina.

Spoštovati moramo vse jezike, naš jezik pa moramo ljubiti.

Strašilo.

Trije srajčniki na mizi:
„Joj, joj, joh, joh, jah!“
Kaj pa je, za voljo božjo,
in zakaj tak strah?

Kaj se vendar je zgodilo?
Kaj gori naš dom?
Se-li morda zemlja trese,
vas je splašil grom?

O, ne vprašaj, le pomagaj,
glej jo, glej jo, viš!
Glej jo vendar: sredi sobe
teče mala — miš!

Vrabček.

Vrabček, mlad lenuh,
vrabček, potepuh,
culico je nosil,
milostinje prosil:
„Vrabček, revež jaz,
prosim, prosim vas!“

Lastovka, gospa,
mimo je prišla
in se posmejala,
vbogajme nič dala:
„Zdrav in čvrst in mlad,
služil bi enkrat!“

Nič se ni kesal,
dalje se podál.
Šel za plotom krast je,
toda vjel se v past je.
Vrabček, revež ti,
kak' se ti godi?

Sv. Nikolaj.

Bratec poglej,
trije gredó!
Gre angel naprej,
za njim Nikolaj.

In zdaj — kdo pa zdaj?
Kdo za njima gre?
Ima črne roké,
ima črne nogé,
ima strašne zobé,
ima strašne rogé
in z verigo rožljà
in z metló ropotà...
Na rami pa koš!

Boš priden? Boš? —

Poglej, poglej,
tam trije gredó. —
Kako bo lepó
in kako bo hudó!

Na saneh.

Šola je minila,
tri - li - li,
Zdaj pa le po snegu
na sani!

Torbica poskoči
z dečkom — hop —
Jožek pade nanjo
kakor snop.

Tablica na kosce
se zdrobi —
kam bo jutri pisal
u in i?

S solzami se Jožku
orosi oko —
tablica nikoli
cela več ne bo!...

Mihec, kaj delaš?

Le pogledjte ga, porednega Boletovega Mihca! Kamen ob strmem robu je omajal in ga zavalil v dolino. Ti porednež, ti! Čisto nič ga ne skrbi, kako nevaren lahko postane kamen. Če bi zdajle po hribu navzgor šel hribolazec, kaj potem?! Kdo bo popravil zlo, ki ga povzroči lahkomišljenost in porednost tega malo-pridneža. Seveda se bo izgovarjal, da ni mislil nič hudega, da ga je zavalil samo „za šalo“, da ni vedel, da je kdo spodaj ob vznožju...

Mož, ki ga ta skala lahko zadene; ima doma staro mamico. Kako bi jokala, ko bi ji kamen ranil sina!

Mihec, kaj delaš?

Otrok in njegov konjiček.

Hi, hot! — Konjiček, beži!
Le kaj ne bežiš?
Morda se očeta, mame
tako bojiš?

Saj oče te mi je kupil
in rad te ima.
In mamica, glej, se nama
prijazno smehlja.

Hi, hot! — Konjiček, dirjaj!
Kaj topo stojiš?
Morda pa premalo ovsà,
senà dobiš?

A kaj, če dobil bi z bičem
kot sosedov pram?
A glej, jaz ne maram te tepsti,
prerad te imam.

Pa zarezgetaj in poskoči,
moj dragi konjič!
Poleti z menoj dol po cesti,
ne boj se nič!

Če se mi morda prevrneš,
te bom pa pobral.
Če sam ne boš znal, saj jaz te
domov bom prignal.

Sonček.

Zlati sonček,
zlati sonček,
cvetoličen
kot bonbonček
in trebušat
kot balonček
nad gorami
se reži:
„Hi, hi, hi —
Dorica še spi!“

Moja piška.

Moja piška,
mala piška,
bolj je črna
kakor miška.

„Če nanesla
boš obilo,
ti koruza
bo v plačilo.“

Pa iznesla
je že jajček,
jajček prvi,
bel kot zajček.

Piška pridna
je dejala,
da vsak dan bo
jajček dala.

Mati so mi
ga ocvrli,
pa so djali
piški vrli:

To mi cvrli
bodo mati!
Zdaj se lakoti
ni bati.

Večni čevljar.

Kristus in sveti Peter sta potovala po svetu. Približala sta se revni hišici. Sveti Peter potrka na vrata. Odpre mu jih ubog čevljar. „Ka bi rada?“ ju vpraša. Peter odgovori: „Prenočila bi rada. Prosim, privošči nama kotiček v hiši, da se odpočijeva od dolgega pota!“ Čevljar jima veli, stopiti v hišo, in še pristavi: „Kar imam, vama rad dam“.

Ko sta sveta popotnika povečerjala, sta legla spat. Zjutraj na vse zgodaj sta vstala, se okrepčala ter se pripravila na nadaljno pot. Preden sta pa odšla, reče sveti Peter čevljarju, naj pove kako željo, da mu jo izpolnita in tako poplačata gostoljubnost.

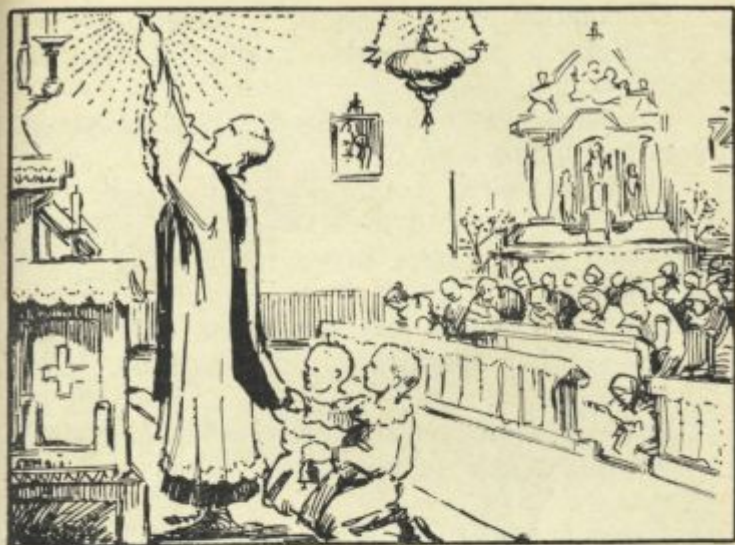
Čevljar pravi: V sobi imam čevljarski stol; kdorkoli bo sedel na ta stol, naj ondi obsedi, dokler jaz ne pridem in mu dovolim vstati.“ „Tvoja želja naj se izpolni!“ reče Kristus in sveta moža gresta dalje.

Čez nekaj mesecev je prišla k čevljarju stara bela žena — smrt. „Kaj bi rada?“ jo povpraša čevljar. „Pote sem prišla“, pravi smrt. „Rad pojdem s teboj“, dé čevljar, „samo ta par čevljev bi še rad zgotovil; sédi ta čas semkaj na stol!“ Sam je pa sédel na klop. „Ako ne želiš drugega več, pa jih zgotovi“, pravi smrt. Čevljar je pridno delal; naredil je že prvi par čevljev in se hitro lotil drugega. „Oho! Zdaj je pa že dosti!“ je rekla smrt in poskušala vstati. A ves njen trud je bil zaman. — Čevljar je bil vesel, da je smrt prekanil. Šele po dolgem času jo je izpustil, ko mu je poprej obljubila, da ne pride nikoli več ponj.

Poletni večer.

Žabice regljajo
za vasjo,
palčki se igrajo
pod goró.

Lunica zaspano
se smeji.
Mati dete ziblje,
dete spi.

Sveti večer.

Na sveti večer je Mlinarjev Janez delal jaslice. Bratec Tonček je gledal in pomagal. Najbolj se je zagledal v lesenega Jezuščka v jaslicah. Ko so že gorele lučke, so se tudi oče, mati in starejša sestra odtrgali od dela in veselo pristopili k otrokoma.

Tonček pokaže na Jezuščka v jaslicah in reče: „Gospod župnik je v šoli povedal, da v cerkvi Jezušček živi.“

„Da, živi,“ potrdi mati. „Tudi nocoj pri sveti maši bo prišel z nebes v cerkev pred nas.“

O polnoči je šel Tonček z materjo v cerkev. Kakó je bilo v cerkvi svetlo in kakó so lepo godli in peli!

Naenkrat vse utihne. Ljudje pokleknejo in pobožno gledajo na oltar.

„Kaj čakamo?“ šepne Tonček.

„Jezusa“, tiho odgovori mati. „Pod belim kruhkom pride zdaj z nebes na oltar.“

Tedaj zapoje izpred oltarja zvonček. Mašnik povzdigne v belem kruhku Jezusa. Tonček z vsemi ljudmi pobožno moli: „Jezus, tebi živim.“

Tako je Tonček poslej pri vsaki maši Jezusa pobožno pričakal in pozdravil.

Mrtva mamica.

Tonček Lojzetu:

Kako si ti srečen, imaš še mamo,
ki vedno ljubeče za tebe skrbi.

A mamica moja v grobu spi,
pustila me v svetu siroto je samo.

Lojze Tončku:

Glej, mama z nebes zdaj nate gledí,
pri Bogu vsak dan za tebe prosi.

Le nauke njene v srcu nosi
in živi tako, ko te je učila,
nikoli ne bo ti prehuda sila.

Če vse življenje Bogu boš služil,
v nebesih nekoč se boš z mamico združil.

Jezus je umrl.

Na veliki petek zjutraj je šel Tonček z materjo v cerkev. S cerkvenega zvonika je zaropotala drdra.

„Mati, zakaj danes ropotá in ne zvoni?“ vpraša Tonček.

„Ker je bogec Jezus umrl,“ odvrne mati.

Ko stopita v cerkev, vidi Tonček, da so oltarji zagrnjeni z višnjevimi zagrinjali. Plaho vpraša mater :

„Zakaj so oltarji zakriti?“

„Bogec Jezus je umrl,“ odvrne zopet mati. Z materjo sta stopila k levemu oltarju; tam so

gorele barvane lučke okoli lesene podobe mrtvega Jezusa. „Vidiš božji grob,“ pravi mati.

„Res, Jezus je umrl,“ je milo občutil Tonček. „Zaradi naših grehov je umrl,“ vé Tonček od gospoda župnika v šoli.

Pred velikim oltarjem je pa duhovnik pojoč snemal višnjevo zagrinjalo s podobe križanega Jezusa. Tonček gleda: duhovnik odkrije Jezusu glavo, nato desno roko, nazadnje vse telo.

Duhovnik položi sveto razpelo na bel prt pred oltarjem in poljubi Jezusu rane. Za duhovnikom gredo drugi ljudje po kolenih h križanemu Jezusu, da ga počasté. Z materjo gre tudi Tonček in prisrčno poljubi Jezusove rane na rokah, na nogah in prsih.

Na veliki petek je bilo Tončkovo srce polno ljubezni do Jezusa.

Rože za Marijo.

Po raju Jezus hodi
in ovčke bele pase,
in kamor stopi z nogico svojó,
tam roža rdeča zrasede.
In angeli za njim gredó,
vse rdeče rože poberó
in materi Mariji jih nesó:
„Poglej, Marija! Jezušček, Tvoj sin,
pošilja Ti te rože za spomin!“

Jezus je vstal.

Na veliko noč je bila še trda tema, ko je Tončka zbudilo slovesno zvonjenje. Kakó je bil nagel za v cerkev! V cerkvi mu je bilo rajsko lepó, ko je stal pred razsvetljenim božjim grobom in se držal očeta za roko.

Z veselo spoštljivostjo je Tonček poslušal, kako so duhovnik in pevci zapeli „aleluja“, odkraja prav tiho, potem močno in še na ves glas. Tonček je srečno občutil: „Jezus je res vstal od mrtvih!“ Ves zamaknjen je gledal v

duhovnikovih rokah blestečo monštranco, ki je držala Jezusa pod podobo kruha.

Potem je šel z očetom v procesiji; stopali so skoz vas. V vseh oknih so gorele sveče, da je bilo milo videti. Iz vasi so šli v procesiji čez polje med njivami. Tedaj zagleda Tonček sredi procesije duhovnika, kakó med neštetimi lučmi pod nebom nese Jezusa v svetem Rešnjem Telesu. Izpred nebá se je razlegalo petje, od cerkve so doneli zvonovi, bandera so se gibala od vetra, bližnji in daljni ljudje so glasno molili rožni venec. Tonček je molil z njimi ter je živo občutil: „Jezus živi in je naš ljubi Gospod.“

Zvezde na nebu so ugašale in dan se je delal, ko se je procesija vrnila v cerkev.

Po sveti maši je. Tonček domá dobil jesti dobrega žegna. Ves velikonočni dan mu je odmevalo v srcu slovesno zvonenje, petje in molitev. Z bratom in sestro je veselo prepeval:

Zveličar naš je vstal iz groba,
vesel prepevaj, o kristjan!
Premagana je vsa hudoba,
dans je rešenja srečni dan.
Aleluja, aleluja!

Zoranček - modrijan.

Zbudil pijanček se je krmežljiv.

Išče in išče,

žepe pretika:

„Snoči mi vzal je vse novce — bavbav!“

„Striček, veš, takih možičkov več ni!

Ali ne vidiš —

alkohol bil je,

novce pobral je in zdaj se smeji...“

Prvi križ.

Matevžek ni imel sreče. Učil je sestro Anico, ko sta bila sama doma, kako se dela križ. Ko se mati vrne, opazi, da se Matevžek joka. — „Kaj pa je hudega, da se kremžiš?“ vpraša mati. Matevžek pa ji potoži: „Anici sem kazal, kako se križ dela. Ko sem pa prišel do ust, me je ugriznila v prst.“

Ob igri.

Mimica,
Tinica,
Anica —
v kolu stojimo tri.

Tinica, ti imaš plave oči,
Mimica, ti imaš kitice črne,
Anica, ti imaš zobke srebrne . . .

Mimica,
Tinica,
Anica — tri,
Tinica naju lovi.

Na žagi.

Tenka žaga tenko žaga:

Žiga - žaga.

Živa pesem žago vžiga:

Žaga - žiga.

Kaj pa deski to pomaga:

Žiga - žaga,

če rožičke - grče dviga:

Žaga - žiga.

Grbavček.

Živel je deček, ki je bil grbast. Tih in miren je bil in nikomur ni storil nič žalega. Otroci so se pa norčevali iz ubogega grbavčka. Nekoga dne so ga ob potoku pretepli. Grbavček je jokal. Šel je v hlev in legel na slamo, pa ni mogel oči zatisniti. Šele proti jutru je zaspal in zasanjal. V sanjah se mu je prikazal Gospod. Revno obleko je imel in grbo na hrbtu. Milo je gledal ubogega grbavčka in se mu nasmehnil. Kar sta mu iz grbe zrastle dve krasni perutnici. Lep in veličasten je stal sveti Gospod pred revnim grbavčkom in mu ljubko dejal:

„Iz tvojega trpljenja bodo zrastle krasne peruti, postal boš prelep angel božji. Vztrajaj in potrpi!“

Semnjarji.

Kod ste hodili,
kje se mudili?

— V mestu na semnju. —

Kaj ste kupili?

— Tri krave rujave,
tri bele konjiče,
tri črne kozličke,
tri koze rogate
in štiri copate;
dvoje za strica,
za strica Matijca,
dvoje za teto,
za teto Marjeto;
a tebi prinesli
smo vrečo luskin,
rešeto medice,
naprstnik rozin.

Pametnice.

Rajši vidim, da se zamerim z resnico, nego
da se prikupim z laskanjem.

Živi tako, da boš zdrav na duši in telesu!

Domovina nam mora biti najdražja.

Zjutraj.

Ko se jutro zazori,
ptiček v grmu gostoli:
Vstani, vstani, zadnji čas,
kdaj sem že na nogah jaz. —

Črne škornjice obuj,
naglo v šolo odpotuj,
priden bodi Cicipé,
da boš prej znal abecé.

Abeceda res je huda,
in veliko treba truda —
črke težko je poznati
in je lažje češnje brati.

Polžek nima nogic.

Polžek, kje imaš rogé,
polžek, kje imaš nogé? —

Polžek kima,
nogic nima,
brez nožic on popotuje,
coklic nič ne potrebuje,
potrebuje pa rožičke,
da oplašiš otročičke,
ki po gozdu rajajo,
polžiču nagajajo.

Na sejmu.

„Dobro jutro, strina Roža!“

„Dobro došli, boter Joža!

No, kako pa ti kaj gre?“

„O, počasi, pa bo že!

Trd, težák poklic je naš.

Če kaj svežih jajc imaš?“

„Teh imam pa dosti.“

„Prišli so k nam gosti.“

„No, ste jih veseli?

Kod so se pa vzeli?“

„Prišli so iz Kraš.

Pa, počem jih daš?“

„Po dva novca eno.“

„Kaj je to pošteno?“

Kaj se v glavi ti prevrača?

Kdo pa naj to plača?“

„Pa drugod se zméni!“

„Daj mi bolj po ceni!“

„Dala ti bo ktera
druga. — Brez prepira:
za tri novce par,
a za manj nikar!“

„Pa naj bo, naj bo!“

„Dobro, koliko?“

„Dosti bo deset

za nas z gosti vred.“

„Ali, da te mati
ne ozmerja z ženo,
hočem, vidiš, dati
ti povrh še eno.“

Pametnice.

O blagoslovljeno zdravje, ti si več kot zlato
in zakladi!

Ti zame, jaz zate, Bog za vse.

- Tuja zemlja človeka ubija.

Mali Tin.

Doli v turški deželi je nekdam lep mladenič podedoval veliko premoženje. Tedaj pod milim nebom ni imel drugega opravka, kakor da je Bogu čas kradel.

Da bi zakril svojo lenobo, si je kupil tobaka in si dal ves dan opravka z njim. Ves dan je pušil goste oblake dima. Ko je na večer legel k počitku in položil glavo na uho, je zaslišal globoko v srcu čudno trkanje in šumenje.

„Kdo si in odkod?“ je nagovoril onega, ki mu je trkal v srcu.

„Mali Tin sem,“ se je oglasil nekdo v srcu, „ko si vlekel dim iz pipe, sem zlezel v tvoje srce. Dokler boš živ, se ti ne umaknem iz njega.“

„Pa ostani, kjer si!“ je rekel mladi bogatin, se leno pretegnil in zaspal.

Drugi dan je zopet pušil tobak in pušil ga je vsak dan in vse dneve.

Hitro se je postaral. Roke so se mu tresle, kadar je prižigal pipo; noge so se mu šibile, da se je moral upirati na palico, kadar je hodil; oči so mu bile kalne; obraz je bil naguban in koščten, lasje so mu osiveli, zobje počrneli in izpadli.

V srcu pa mu je čvrsto rasel mali Tin. In ko mu v srcu že ni bilo dovolj prostora, je iztegnil ude v soseščino, v pljuča, da je čutil mladi bogatin tesnobo in bolečine v prsih.

Včasi, kadar je prisluškoval trkanju in šumenju v srcu, je vprašal:

„Ali si še tu, mali Tin?“

Iz srca se mu je odzval glas:

„Še sem tu in dobro mi je.“

„No, prav.“

Mladi bogatin je bil prelen, da bi še kaj izpraševal. Zato ni zvedel, kaj mu suši telo, ni zvedel, kaj mu pije kri. Bled in suh je bil že, da so ga ljudje s strahom pogledovali.

Nekega dne pa so ga našli mrtvega in iz ust so mu držali krvavi sledovi po svileni obleki.

Nihče ni vedel, zakaj je moral umreti. Nihče ni uganil, da je mali Tin izpil mladeniču zadnjo kapljo zdrave krvi. Ubežal je po krvavi poti, da se prikrade v srce komu drugemu.

Pazi, da ne tebi!

Mlatiči.

Mi mlatiči mlatimo,
pot nam lije s čela:
Skoro bo pšeničica
v kašči rumenela.

Mi mlatiči mlatimo,
truda, res, obilo:
Sladka nam potičica
zimsko bo plačilo.

Mi mlatiči mlatimo —
joj, in kaj imamo? —
Reveži mlatili smo
samo prazno slamo...

Nič ne bo potičic zdaj,
nič ne bo kolačkov:
Mamica, usmili se
delavcev — beračkov.

Junak.

Živel je kralj, ki je imel zelo pridnega sinčka. Ko so nekega dne obedovali, je oče ponudil sinku kozarec vina. „Ne pijem ga,“ se je branil dečko, „strup je v njem!“ — „Kako pa prideš na take misli,“ se je smehljajal kralj. — „Videl sem te pred nekim časom pri vaši pojedini. Kakšen hrup je bil! Najprej ste vpili drug nad drugim, ne da bi se razumeli. Potem ste zapeli. Ušesa so me bolela in mislil sem bežati. Končno ste se začeli bahati s svojo močjo; ko ste pa hoteli vstati, se nobeden ni mogel držati na nogah. Vsi ste popadali. Ti nisi več vedel, da si kralj, in tvoji gostje niso vedeli, da so podložniki. Jaz pa hočem biti ne le kralj, temveč tudi junak!“

Kralj je molčal in ni več silil sina, naj pije. Kraljevič je postal mogočen in junaški perzijski kralj Cir.

Sveta popotnica.

Pri Mlinarjevih so že dva tedna imeli bolezni. Petnajstletna Slavica je bila bolna. Oče in mati sta bila zelo žalostna in sta tudi ponoči mnogo bedela in bolnici stregla. Janez in Tonček sta skušala pomagati, kar sta mogla. Bolj kot sicer sta bila mirna in tiha iz sočutja do bolne sestre, kateri je šum hudo del.

Nekega večera je mati s solzami v očeh bolničino sobo lepo pospravila in ozaljšala. Na mizo je pogrnila najlepši prt, nanj je postavila sveto razpelo in dve sveči med cvetice. Slavica je z bele postelje vse opazovala ter je bila videti vesela in srečna kakor še nikoli, odkar je bila bolna.

Tonček je to gledal, pa ni razumel. „Mati, čemú tako napravljate?“ je vprašal.

„Jezus pride jutri k naši Slavici za popotnico,“ je povedala žalostna mati.

Drugo jutro je bila bolna Slavica vsa srečna in slovesna, oče in mati pa žalostna. Tonček ni vedel, s kom bi držal.

„Slavica, zakaj si tako vesela?“ je šepnil sestri.

„Ker dobim Jezusa k sebi za popotnico,“ je odgovorila Slavica.

Od cerkve se je kratko oglasil zvon. Mati je ostala pri bolnici, vsi drugi so se odpravili Jezusu naproti. Tudi sosedovi so šli.

Tonček je med potjo pogledal resnega očeta in ga boječe vprašal: „Oče, kako bo Jezus Slavici za popotnico?“

„Na pot jo bo peljal, kakor bo njegova volja,“ je odgovoril oče, „ali v nebesa ali nazaj v zdravje. Danes se bo odločilo, je povedal zdravnik.“

Tonček je pomislil in še vprašal: „Oče, na katero pot neki bo Jezus našo Slavico odpeljal — ali v nebesa ali v zdravje?“

„Jezus je dober,“ je dejal oče. „Tisto ji bo dal, kar vé, da je boljše zanjo.“

Tedaj so srečali belo oblečenega gospoda župnika, ki je nesel na prsih v zlato vezanem plaščku sveto popotnico. Spredaj je strežnik svetil in zvončkal. Tonček je z drugimi pokleknil in je v srcu Jezusa goreče poprosil, naj bi popeljal Slavico k zdravju. S petjem in z molitvijo so spremili Jezusa k bolnici.

Čez dva dni se je že pokazalo, da vodi Jezus Slavico k zdravju. Oče in mati in otroci so se Jezusu s prisrčno molitvijo zahvaljevali.

Sirota.

Anica je sirota brez matere. Vsak dan goni ovcé v reber, kjer raste velika smreka. Korenine so razpletene v zemljo in med skale na vse strani, v sredi pa je prosta duplina, porastla z mahom in praprotjo. V tisto duplino se Anica zateka, ko čuva bele ovcé, ki se pasejo po rebri. Najrajši je v duplini sama, le včasih vzame s seboj drobno jagnje. Jagnje je belo in nežno in se rado mudi pri Anici. Gleda ji v oči, liže ji roko in od časa do časa zamekeče. Deklica je tega vesela, boža jagnje in se razgovarja ž njim.

„Ali vidiš bele oblake, bolj bele od tebe — kako lete in lete? Veš kam? Ne veš, sirota? Daleč, daleč beže, v sončne kraje, v srečne dežele, po dva in po trije, da jih ni strah. Ali bi hotelo ž njimi?“

Jagnje gleda in zamekeče, deklica pa se smehlja:

„Tam daleč oblaki vedó vse in vidijo vse, kar hočejo in česar si zaželé. Tudi ti pojdeš tja in jaz pojdem tja, tam bova ležala na mehkem mahu. In prišla bo mamica moja in troje mojih sestic. Ali jih boš kaj rado imelo?“

Jagnje gleda, gleda in zbeži k čredi.

„Nočeš,“ se razžalosti Anica, „pojdem pa sama. V tiste sončne kraje pojdem in objamem mater in podam sestram rokó, pa jim povem, kako je na tem svetu hudo.“

Trmasti osel.

- Čuj me Peter! Rad bi zajahal tega osla. —
Pazi Pavle, da te ne brcne.
- Ne bo me! Saj je živalca krotka.
A trmasta tudi dovolj!
- Brez strahu! Le poglej me zdaj! Eden, dva...
Štrbunk...
- Zdaj si se prepričal o njegovi krotkosti?
- Da, da! Dolgouhcu ne zaupam nikdar več.
Vedi Pavle: *osel ostane vedno osel.*

Polžek pri kovaču.

Oj kovaček,
čuj me, čuj:
hitro, hitro
me podkuj!
Lažje vlekel
bom voziček,
naglo dirjal
ko konjiček...

„Tudi če mi plačaš z zlati
te ne morem podkovati! —
Pojdi polžek, pojdi v gaj,
in počakaj kraj vodice,
da ti zrastejo nožice,
potle pridi spet nazaj! —
Ko imel boš nogice,
ti nabijem podkvice!“

Kača.

Ko je šel Kristus v puščavo, je našel pod skalo zmrzlo kačo. Žival se mu je zasmilila, pa jo je vzdignil, ogrel in oživil. Hudobna kača pa se je ovila Kristusu krog roke in ga pičila. Ker je znal vsak strup zagovoriti, mu ni mogla škoditi. Vendar je bil Gospod užaljen, ker je bila kača nehvaležna. Preklel jo je in obsodil, da ne bo nikdar več nobene gorkote občutila v svojem truplu.

Ta sodba se spolnjuje še dandanašnji. Kače se ne prime noben žarek poletnega sonca. Kdor jo potipa, se lahko prepriča, da ostane mrzla tudi v najhujši vročini.

Polž gre.

Hitro, hitro s póti,
voz hití naproti!
Polž ga s sabo vleče,
kakor vihra teče
z vozom skozi les,
voz pa nima nič koles,
nič na vozu ni blagá,
nič voziček ne drdrá.

Hitro, hitro s póti,
polž hití naproti!

Skobec.

Visoko v zraku je krožil skobec.

„Ko-ko-ko, brž k mamici, otročiči!“ zakliče skrbna mamica Kokoška svojim drobnim piščancem.

Piv, piv, piv! in že pritečejo vsi prestrašeni piščančki drobljančki k mamici. Stisnejo se ji pod peroti, kjer se čutijo varne.

V trenutku se spusti skobec k tlam, da bi pograbil piščice in ga odnesel s seboj. Ali Kokoška se zakadi vanj in ga kljuva, kljuva tako silno, da skobec ves krvav odleti.

„Srečni mi, ker imamo tako skrbno mamico,“ so dejala piščeta in zopet veselo brskala po dvorišču.

Uspavanka.

Spanček, zaspanček,
črn možic,
hodi ponoči,
nima nožic.

Tiho se duri,
okna odpro,
v zibelko leže,
zatisne oko.

Lunica ziblje,
aja, aj, aj,
spanček se smeje,
aja, aj, aj!

Otroci in čebelica.

Čebelica, čebelica,
kod si hodila?

„Pri cvetkah široma poljá
v gosteh sem bila.

Iz čaš sem mnogih pila tam
sladko medico.“

Prinesla si je tudi nam
kaj za potico?

„O da, prinesla sem s sabo
strdí rumene.

Za pridne je že nekaj,
a nič za lene.“

Saj pridni, pridni bomo vsi,
da vsi dobimo!

Strdí sladkosti ti in mi
se veselimo!

Pomagam.

Oče (kliče v sobo skozi okno):

„Pepček, kaj delaš?“

Pepček: „Nič!“

Oče: „In ti Jurček?“

Jurček: „Jaz pa Pepčku pomagam!“

Pri prvem svetem obhajilu.

Tonček se je pogosto srečaval z ljubim Jezusom v cerkvi in zunaj cerkve. Kakor na dobrega prijatelja je Tonček rad mislil na Jezusa v svetem Rešnjem telesu. Kadar je zaslišal od cerkve zvonove, so mu oživali spomini na nedeljo: orgljanje in petje in okrašeni oltar in na njem povzdignjena sveta hostija. Ves srečen je bil, ko mu je gospod župnik obetal, da bo stregel k maši, kadar bo prejel prvo sveto obhajilo.

V izbi si je napravil oltarček in pred njim je večkrat poskušal maševati. Neizrečno mu je bilo pri tem hudo, da mu je vedno sto reči manjkalo. Pa je le maševal. Materi je skrivaj

povedal, da bo postal gospod nunec, da bo mogel v cerkvi slovesno maševati in Jezusa varovati.

Najbolj je pa Tonček tiste dni hrepenel po prvem svetem obhajilu. Že mesec časa je hodil z dečki in deklicami svojih let posebej k nauku. Zvečer pred svetim obhajilom so bili pri prvi spovedi. Kakó živo je videla Tončkova vera, da se mu je duša vsa umila v Jezusovi krvi od malih grešnih madežev!

Z njim sta bila pri spovedi tudi Janez in Slavica. Sveto veselje je žarelo Tončku z obraza in z vsega obnašanja tisti večer, ko se je vrnil po spovedi izpred tabernaklja domov. „Veš Slavica,“ je zaupal sestri: „nikoli bi ne bil mislil, da je po spovedi tako veselo.“

Drugo jutro sta šla Mlinarjev oče in mati bolj zgodaj v cerkev, ker so vsi domači hoteli spremljati Tončka pred oltar k prvemu svetemu obhajilu. Prvoobhajanci so se pa zbirali v šoli. Kako so bili vsi praznični ti mali ženini in nevestice, gredoči na svatbo Jezusovo! Ljubó je bilo gledati to vrsto belih ovenčanih deklic in s šopki ozaljšanih dečkov, ki se je vila iz šole skozi sončno jutro proti cerkvi. Tam so se uvrstili pred oltarjem: deklice kakor leha belih lilij, dečki kakor nasad drevesec, posut z rdečim cvetjem. Starši so pritisnili kar so mogli blizu ter s srečnimi očmi gledali svoje mlade nedolžne cvetlice. A te cvetlice so se odpirale s svojim hrepenenjem Jezusu, nebeškemu soncu.

Iz otroških grl se je oglasil klic po Jezusu:

Pridi, pridi — združi se z menoj!

Naj bo skoraj srce moje

dom prijeten tvoj!

In ljubi Jezus se je združil z vsako teh lepih otroških dušic. Tonček je občutil, da mu je v duši toplo in svetlo. Preprosto in resnično je hvalil:

O srečna duša, blagor ti,

ki Jezusa prejela si!

Izpred oltarja se je oglasil gospod župnik: „Kdo je prvi prinesel Jezusa dedom našim v naši domovini? — Sveta brata Ciril in Metod sta pred tisoč leti prva našim dedom maševala in jih moliti učila. — Sveta brata Ciril in Metod, čuvajta danes z nebes otroke tistih dedov, ki sta jim vidva Jezusa prinesla!“

Kako se je Tončku prav iz srca utrgala glasna skupna molitev v čast sv. Cirilu in Metodu za starše in vse domače, za duhovnike in učitelje, za sveto Cerkev in domovino! Vsi v cerkvi so na glas molili z otroki. In Jezus je bil te molitve vesel, ker so ga vsi, ki so molili, tudi ljubili.

Tri kaplje krvi.

Ptica iz raja
na križ priletela,
tri kaplje krvi je zajela.

Prvo je nesla
na ravno poljé —
tam klasi pšenični šumé.

Drugo je nesla
na vinske trté —
tam grozdi rumeni zoré.

Tretjo je nesla
na strme goré —
tam cerkvice bele stojé...

Blagor ti ptica,
oj ptica iz raja,
ki gledala Kristu si v lica!

Da še mi zrli
bi sveti obráz,
ko ura priteče in čas!

Čiri, čari...

Čiri, čari... čudna reč!
V belo peno pipo zmôči,
pihni, kar lahnó je môči,
pa pred te vsa lepa skoči...
Čiri, čari... čudna reč!

Čiri, čari... čudna reč!
Tenki njeni so obroči,
da, ko se po tleh potoči,
se ti sama v nič razpoči...
Čiri, čari... čudna reč!

Pes, deček in punčka.

V veliki hiši sredi mesta je začelo goreti. Možje gasivci so prihiteli in začeli brizgati vodo na gorečo hišo. Iz hiše je pritekla žena in je jokaje povedala, da ji je ostal v hiši dveleten deček. Gasivci so imeli s seboj črnega psa, ki je bil naučen, da je nosil majhne otroke iz gorečih hiš. Psu je bilo ime Bob. Gasivci pošljejo Boba v hišo. Bob steče po lestvi in izgine v dimu. Čez pet minut prileti iz hiše; v zobeh je držal za srajčico dveletnega dečka Tinčeta. Mati skoči k Tinčetu in ga vesela objame, ker je bil živ in zdrav, čeravno je od strahu glasno kričal.

Bob pa je silil nazaj v gorečo hišo. Gasivci ga izpusté. Bob steče v hišo in se kmalu vrne. Ko ljudje zagledajo, kaj nese, se vsi zasmеjejo. Prinesel je v zobeh veliko leseno punčko.

Naša Anica.

Ali ste že videli našo Anico? Komaj tri pedi je visoka. Drugo jesen bo začela hoditi v šolo. Saj se že uči pisati. Z ogljem čečka po zidu in po podu. Tudi risati zna. Na papir nariše okroglo reč in postavi na sredo debelo piko. Potem reče: „To je mož.“ In vsi se Anici smejejo, ko je takó modra.

Sezidajva hiško!

Na dvorišču tik ob hlevu je bil kup zidne opeke, ki sta ga ogledavala 6 letni France in 8 letni Mirko.

„Mirko, sezidajva hiško!“ pravi France.

„Saj res, pa jo sezidajva!“ odgovori oni.

In šla sta na delo.

Najprej sta poravnala tam blizu tla in izkopala prostor za klet. Kopala sta še globokeje, da bo temelj trden. Založila sta temelj s kamenjem, ki je ležalo tam blizu. Nanje sta stavila opeko. Zid se je dvigal in daljšal.

„Tu naj bodo vrata, da pojdemo v hiško,“ pravi Mirko.

„Dobro! Tu pa naj bo okno, pa tu še eno, da bo v hiši svetlo,“ doda France.

„Pritličje je končano!“ vsklikneta oba nankrat.

„Kje pa imata trame, da jih položita z zida na zid, da pribije nanje mizar pod, da napravita strop,“ ju nagovori sestra Danica, ki je bila nekaj starejša.

„Saj res,“ hiti Mirko in že teče h kupu vej, kjer brzo nalomi nekaj paličic, ki so jima služile za trame.

Na to sta še dozidala prvo nadstropje. Zábila nista ne oken ne vrat. Tudi strop sta naredila, češ, da bo nad njim kašča, na katero spravljajo kmetje žito. Vrh sta položila streho. Skozi sleme sta napravila luknjo za dimnik, ker v hiši kurimo. Pri tem se dela dim, ki mora skozi dimnik na prosto.

Hiša je bila dozidana.

Danica jima še reče: „Jaz vama bom kuhala in gospodinjala, zato mi morata napraviti hlev za govedo, konje in prašiče.“

Onadva sta hitela z gradbo hlevov.

Naglica pa ni prida.

Ko je bila stavba skoraj dovršena — drn — hiška se je sesula.

Pa jima pravi Danica: „Zidarji morajo imeti vrvico, ki jo napnejo, da zidajo ravno. Večkrat morajo preskušati zid s svinčnico, če stoji navpično. Kje imata žlico, kladivo in drugo orodje, ki je potrebno zidarjem? Tudi malto morata imeti, ki jo zmesimo iz apna, peska in vode. Vidva se morata še učiti in vaditi, da bosta prava stavbenika.“

In začela sta znova.

Mihec se boji vode.

Mihec se je vedno jokal, kadar se je bilo treba umivati. Mati ga vpraša: „Kaj pa bi bil rad, ko boš velik?“

Sinko pravi: „Dimnikar.“

Mati: „Zakaj pa?“

Sinko: „Ker bi se umival samo ob nedeljah.“

Kaj je muha?

Učitelj: „Otroci, kdo ve, kaj je muha?“

Micika (vzdigne roko): „Muha je tisto, kar okoli sklede leta!“

Jezus obudi mladeniča.

Jezus je šel v mesto, z imenom Naim, in šli so z njim njegovi učenci in mnogo ljudstva. Ko se je pa približal mestnim vratom, glej, so nesli ven mrliča, edinega sina matere, ki je bila vdova; in z njo je bilo mnogo ljudi iz mesta. Ko jo je Gospod videl, se mu je v srce zasmilila in ji je rekel: „Ne jokaj!“ In pristopil je ter se je dotaknil nosil — nosivci pa so obstali — in je rekel: „Mladenič, rečem ti: Vstani!“ In mrtvi je sedel in začel govoriti; in Jezus ga je dal njegovi materi. In strah je obšel vse, in hvalili so Boga.

Gospodova molitev.

Nekoč je Jezus molil in ko je nehal, mu je rekel eden njegovih učencev: „Gospod, nauči nas moliti!“ In Jezus jim je rekel: Kadar molite, govorite:

Oče naš, kateri si v nebesih,
posvečeno bodi tvoje ime;
pridi k nam tvoje kraljestvo;
zgôdi se tvoja volja,
kakor v nebesih tako na zemlji.
Daj nam danes naš vsakdanji kruh;
in odpusti nam naše dolge,
kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom;
in ne vpelji nas v skušnjavo;
temveč reši nas hudega.
Amen.

Jezus blagoslavlja otročiče.

Prinašali so Jezusu tudi otročičev, da bi se jih dotaknil, učenci pa so prinašajoče karali. Ko je Jezus to videl, se je vznevoljil in jim rekel: „Pustite otročiče, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, zakaj takih je božje kraljestvo. Resnično, povem vam: Kdor ne sprejme božjega kraljestva kakor otrok, ne pride vanje.“

In objemal jih je, polagal nanje roke ter jih blagoslavljal.

Kje je kaj?

	Stran
<i>Hej, deca moja!</i>	2
<i>Ciciban in mamica</i>	3
<i>Oče uči Cicibana čitati</i>	4
<i>Ciciban čita</i>	5
<i>Cicibana je pičila čebela</i>	6
<i>Šime naš je miš lovil</i>	7
<i>Zima je in ptice zebe</i>	8
<i>Žena žito žanje</i>	9
<i>Meh za smeh</i> (Po O. Župančiču)	10
<i>Rega</i> (Po O. Župančiču)	11
<i>Ples kralja Matjaža</i> (O. Župančič)	12
<i>Molitev</i> (Franc Levstik)	13
<i>Mati in hčerka Anica</i> (Ruski spisal Lev N. Tolstoj)	14
<i>Pojdimo spat</i> (Karel Širok)	15
<i>Ne bom ga pil!</i> (Ksaver Meško)	16
<i>Kralj Matjaž</i> (Vida Jerajeva)	17
<i>Dedni delež</i> (Ruski spisal Lev N. Tolstoj)	18
<i>Tam čez jezero</i> (Koroška narodna)	18
<i>Škrat Dobrošin</i> (Srečko Kosovel)	19
<i>Tvoja molitev</i> (Ksaver Meško)	20
<i>Lahko noč</i>	20
<i>Plačilni dan</i> (Iz „Mladega junaka“)	21
<i>Kakó smo pasli</i> (Filip Terčelj)	22
<i>Otrok sedi očetu na kolenu</i> (Franc Levstik)	23
<i>Kos</i> (Po narodni)	23
<i>Polžek nese v mlinček</i> (Po narodni France Bevk)	24
<i>Volk in žerjav</i> (Ivan Albrecht)	24
<i>Na vernih duš dan</i> (Ivan Rejec)	25
<i>Trije angelčki so potovali</i> (France Zbašnik)	27
<i>Miška</i> (Iz „Mladega junaka“)	28
<i>Pesem o siroti</i> (Ivan Albrecht)	29
<i>Pogovor</i> (Ivan Albrecht)	30
<i>Dedova povest</i> (Limbarski)	31
<i>Materinski jezik</i>	32
<i>Strašilo</i>	33
<i>Vrabček</i> (Vida Jerajeva)	34
<i>Sv. Nikolaj</i> (Iz „Angelčka“)	35
<i>Na sanéh</i> (Fr. Ločniškar)	36
<i>Mihec, kaj delaš?</i> (Iz „Mladega junaka“)	37
<i>Otrok in njegov konjiček</i> (Ksaver Meško)	38

	Stran
<i>Sonček</i> (Igo Gruden)	39
<i>Moja piška</i> (Gradiški)	40
<i>Večni čevljar</i> (Koroška pravljica)	41
<i>Poletni večer</i> (Janko Polák)	42
<i>Sveti večer</i> (Ivan Rejec)	43
<i>Mrtva mamica</i> (Ksaver Meško)	44
<i>Jezus je umrl</i> (Ivan Rejec)	45
<i>Rože za Marijo</i> (K. Širok)	46
<i>Jezus je vstal</i> (Ivan Rejec)	47
<i>Zoranček-modrijan</i> (Iz „Mladega junaka“)	49
<i>Prvi križ</i>	50
<i>Ob igri</i> (Cvetko Gorjančev)	51
<i>Na žagi</i> (Silvin Sardenko)	51
<i>Grbavček</i> (Filip Terčelj)	52
<i>Semnarji</i> (K. Širok)	53
<i>Pametnice</i>	53
<i>Zjutraj</i> (Cvetko Golar)	54
<i>Polžek nima nogi</i> (K. Širok)	54
<i>Na sejmu</i> (Zmaj Čika Jova - Gradnik)	55
<i>Pametnice</i>	56
<i>Mali Tin</i> (Ilka Waschtetova)	57
<i>Mlatiči</i> (Leopold Turšič)	59
<i>Junak</i>	60
<i>Sveta popotnica</i> (Ivan Rejec)	61
<i>Sirota</i> (Ivan Albrecht)	63
<i>Trmastí osel</i>	64
<i>Polžek pri kovaču</i> (K. Širok)	65
<i>Kača</i> (Po Janezu Trdini)	66
<i>Polž gre</i> (K. Širok)	66
<i>Skobec</i>	67
<i>Uspavanka</i> (Vida Jerajeva)	67
<i>Otroci in čebelica</i> (Ksaver Meško)	68
<i>Pomagam</i>	68
<i>Pri prvem sv. obhajilu</i> (Ivan Rejec)	69
<i>Tri kaplje krvi</i> (K. Širok)	72
<i>Čiri, čari</i> (Janko Samec)	73
<i>Pes, deček in punčka</i> (Po L. N. Tolstem)	74
<i>Naša Anica</i>	74
<i>Sezidajva hiško</i> (F. M.)	75
<i>Mihec se boji vode</i>	76
<i>Kaj je muha?</i>	76
<i>Jezus obudi mladeniča</i> (Evangelij sv. Lukeža, 7, 11-16)	77
<i>Gospodova molitev</i> (Evangelij sv. Lukeža, 11, 1-4)	77
<i>Jezus blagoslavlja otroka</i> (Evangelij sv. Marka, 10,13-16)	78

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS *

00000381362